

Sygnatura akt XI GC 858/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

S., dnia 11 grudnia 2015 r.

Sąd Rejonowy Szczecin-Centrum w Szczecinie XI Wydział Gospodarczy w następującym składzie:

Przewodniczący: SSR Dariusz Plewczyński

Protokolant: Natalia Wojnarowicz

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 11 grudnia 2015 r. w S.

sprawy z powództwa (...) spółki akcyjnej w Ś.

przeciwko Z. S.

-o zapłatę

I. zasądza od pozwanego Z. S. na rzecz powódki (...) spółki akcyjnej w Ś. kwotę 10000 zł (dziesięć tysięcy złotych) wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 4 marca 2015 roku do dnia zapłaty solidarnie z pozwanym J. K., co do którego rozstrzygnięto prawomocnym nakazem zapłaty w postępowaniu upominawczym wydanym przez referendarza sądowego w Sądzie Rejonowym Szczecin- Centrum w Szczecinie w dniu 20 kwietnia 2015 roku (sygn. akt XI GNc 472/15);

II. zasądza od pozwanego Z. S. na rzecz powódki (...) spółki akcyjnej w Ś. kwotę 1517 zł (tysiąc pięćset siedemnaście złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu solidarnie w zakresie kwoty 1292 zł (tysiąc dwieście dziewięćdziesiąt dwa złote) z J. K., co do którego rozstrzygnięto w tym zakresie postanowieniem zawartym w nakazie zapłaty w postępowaniu upominawczym wydanym przez referendarza sądowego w Sądzie Rejonowym Szczecin- Centrum w Szczecinie w dniu 20 kwietnia 2015 roku (sygn. akt XI GNc 472/15).

XI GC 858/15

UZASADNIENIE

Sprawa rozpoznawana w postępowaniu uproszczonym.

Pozwem z dnia 4 marca 2015 roku powódka (...) spółka akcyjna w Ś. wniosła przeciwko pozwanym J. K. i Z. S. o zapłatę kwoty 10.000 złotych z odsetkami ustawowymi od dnia wniesienia pozwu oraz o zasądzenie kosztów.

W uzasadnieniu powódka wskazała, że strony zawarły umowę najmu hali produkcyjnej, na mocy której powódka zobowiązana była wpłacić kaucję gwarancyjną w wysokości kwoty żądanej w pozwie. Podkreśliła również, że po ustaniu umowy pozwani nie zwrócili pobranej kaucji.

Nakazem zapłaty w postępowaniu upominawczym z dnia 20 kwietnia 2015 roku zasądzono należność zgodnie z żądaniem pozwu.

Nakaz zapłaty jest prawomocny wobec pozwanego J. K., gdyż jego sprzeciw został odrzucony.

Pozwany Z. S. skutecznie wniosł sprzeciw, w którym zaskarżył w całości nakaz co do jego osoby i wniosł o zasądzenie kosztów. Pozwany zgłosił zarzut nieistnienia wierzytelności objętej pozwem. W uzasadnieniu wskazał, iż na skutek

oświadczenia o potrąceniu z dnia 5 maja 2015r doszło do potrącenia wierzytelności przysługującej powódce, która jest dochodzona pozwem z wierzytelnością przysługującą pozwanym wobec powódki w kwocie 121 724,15zł.

W toku procesu obie strony podtrzymały swoje stanowiska.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 1 maja 2013 r. strony zawarły umowę najmu poprzez, którą pozwani oddali w dzierżawę halę produkcyjną o pow. 1.250 m² oraz dwie suwnice 8 T. Czynsz za dzierżawę ustalono w wysokości 17.625 zł brutto i opłatę za zużycie energii elektrycznej wg wskazań licznika. Termin zapłaty ustalono do 10-tego dnia miesiąca za dany miesiąc. Umowa została zawarta na okres trzech miesięcy z miesięcznym okresem wypowiedzenia. Zgodnie z § 3 umowy tytułem zabezpieczenia roszczeń pozwanych o zapłatę czynszu za dzierżawę, kosztów eksploatacyjnych oraz naprawianie ewentualnych szkód w przedmiocie dzierżawy powódka wpłaciła kaucję gwarancyjną w kwocie 10.000 zł. Po rozwiązaniu umowy kaucja miała zostać zwrócona powódce po przekazaniu protokołem odbioru przedmiotu najmu i uregulowaniu przez nią wszelkich zobowiązań wynikających z umowy. Rozwiązanie umowy z winy powódki powodowało przepadek kaucji.

W dniu 16 maja 2013 r. pozwani wystawili powódce fakturę Vat nr: 04/05/2013 za kaucję zwrotną do umowy najmu z dnia 1 maja 2013 r. w kwocie 10.000 zł. Powódka uiszczyła wynikającą z faktury należność w dniu 14 czerwca 2013 r.

W dniu 1 sierpnia 2013 r. pomiędzy stronami doszło do zawarcia umowy najmu o tożsamym zakresie przedmiotowym, przy czym na poczet tej umowy została zaliczona kaucja w kwocie 10.000zł z umowy z dnia 1 maja 2013 r.

Niesporne nadto dowód:

- umowa najmu z dnia 1 maja 2015 r. k. 14-15
- umowa najmu z dnia 1 sierpnia 2013 r. k. 16-17
- faktura Vat nr: 04/05/2013 k. 18
- przelew k. 19

W związku z zakończeniem umowy najmu w dniu 19 lutego 2014 r. strony podpisały protokół przejęcia hali, a pozwani odebrali halę W-o II.

Niesporne nadto dowód:

- protokół przejęcia k. 20

W dniu 23 grudnia 2014r na mocy uchwały Nadzwyczajnego Zgromadzenia Wspólników doszło do przekształcenia (...) sp. z o.o. w (...) SA. Powstały po przekształceniu podmiot wstąpił w ogół praw i obowiązków spółki przekształconej.

Niesporne nadto dowód:

- odpis KRS powódki k.8-10, 61-66

Strony łączyły również inne stosunki zobowiązaniowe m.in. umowy na budowę katamaranów z dnia 9 lipca 2013 r. i kadłuba trimaranu z dnia 20 marca 2013 r. Z powyższych stosunków pozwani wywodzą swoje roszczenia wobec powódki. W związku z tymi roszczeniami w dniu 5 maja 2015 r. pozwani złożyli oświadczenie o potrąceniu wierzytelności przysługującej powódce wobec pozwanych w wysokości 11.453,33 zł, z tytułu rozliczenia materiałów konstrukcyjnych użytych do budowy kadłuba jednostki Trimaran oraz wierzytelności przysługującej powódce wobec pozwanych w wysokości 10.000 zł, z tytułu kaucji wpłaconej na poczet umowy najmu z wierzytelnością pozwanych w kwocie 121 724zł z tytułu budowy trimaranu.

Dowód: - oświadczenie o potrąceniu z dnia 5 maja 2015r – k.203

- umowy k.70-74, 81-85
- korespondencja k. 75-77, 90,105-121,161-166, 174-207,245-276
- dokumenty księgowe k.78-80,89,91,94-103,159-160,167-173
- protokoły k.86-88,92-93
- wyciąg bankowy k.122-158
- zapis na płycie k.243

Sąd zważył, co następuje

Powództwo wobec pozwanego Z. S. jest uzasadnione w całości (co do pozwanego J. K. nakaz jest prawomocny) .

Strony łączyła umowa najmu hali, co jest bezsporne. W §3 umowy strony uregulowały kwestię kaucji, w tym przesłanki jej zwrotu. Do przedmiotowej umowy zastosowanie znajdują art. 659 §1 k.c. i n. w zw. z art. 680 k.c. a w zakresie nieuregulowanym, w tym co do kaucji przepis art. 353¹ k.c. przewidujący swobodę umów.

Bezspornym jest, iż powodom przysługuje roszczenie w kwocie 10 000zł, z tytułu zwrotu kaucji. Pozwany wskazuje jedynie, że wygasło ono na skutek potrącenia dokonanego pismem z dnia 5 maja 2015r.

Przedmiotowa sprawa była rozpoznawana w postępowaniu uproszczonym, a zatem w postępowaniu o roszczenia wynikające z umów, w których wartość przedmiotu sporu nie przekracza dziesięciu tysięcy złotych (art. 505¹ pkt 1 k.p.c.). Szczególny rygoryzm tegoż postępowania przejawia się m.in. w tym, że – stosownie do treści przepisu art. 505⁴ § 2 k.p.c. – powództwo wzajemne oraz zarzut potrącenia są dopuszczalne, jeżeli roszczenia nadają się do rozpoznania w postępowaniu uproszczonym. Przy czym przepis ten należy rozumieć jako zakaz powoływania się na oświadczenie o potrąceniu złożone zarówno przed procesem jak i w jego toku tj. inaczej niż przy art 493§3 k.p.c., który dotyczy tylko zakazu składania oświadczeń w toku procesu (por. uchwała SN z dnia 13 października 2005 r., III CZP 56/05, OSNC 2006 nr 7-8, poz. 119). Świadczy o tym inna terminologia użyta w obu przepisach, a zgodnie z zasada racjonalności ustawodawcy użycie innych zwrotów jest uzasadnione gdy chce on nadać im różne znaczenia.

Powołany przepis art. 505⁴ § 2 k.p.c. ogranicza zakres dopuszczalności zarzutu potrącenia, zastrzegając, że jego podniesienie jest możliwe tylko wtedy, gdy roszczenia główne i wzajemne nadają się – w myśl art. 505¹ k.p.c. – do rozpoznania w postępowaniu uproszczonym (por. J. Gudowki, Komentarz do kodeksu postępowania cywilnego. Część pierwsza. Postępowanie rozpoznawcze, Warszawa 2004, Wydawnictwo Prawnicze LexisNexis, wyd. V zm.). Zdaniem Sądu, oznacza to, iż skuteczne podniesienie zarzutu potrącenia w postępowaniu uproszczonym mogłoby dotyczyć wzajemnej kompensacji wyłącznie takich wierzytelności, z których każda nadaje się do rozpoznania w tym postępowaniu, a zatem nie przekracza kwoty 10.000 zł. Znajduje to uzasadnienie także w art 505³ §3 k.p.c. zgodnie z którym jeżeli powód dochodzi części roszczenia, sprawa podlega rozpoznaniu w postępowaniu przewidzianym w niniejszym rozdziale tylko wtedy, gdy postępowanie to byłoby właściwe dla całego roszczenia wynikającego z faktów przytoczonych przez powoda. Niedopuszczalne jest natomiast w toku postępowania uproszczonego potrącanie dochodzonej pozwem wierzytelności nadającej się do rozpoznania w tym postępowaniu ze stanowiącą jej równowartość częścią wierzytelności przeciwnika procesowego, powstałą wskutek rozdrobnienia całej jego wierzytelności, która łącznie przekracza kwotę 10.000 zł (por. M. Olczyk, Postępowanie uproszczone przed sądem pierwszej instancji w znowelizowanym Kodeksie postępowania cywilnego, cz.II,TPP 2001/2/33, teza 4).

Przeciwny wniosek ewidentnie godziłby w ratio legis analizowanego przepisu, nie tylko znacząco ograniczając, ale wręcz definitywnie wyłączając zakres jego zastosowania w następstwie dopuszczenia możliwości częściowego

przedstawiania do potrącenia wierzytelności nie nadających się do dochodzenia w postępowaniu uproszczonym. Praktyka zaś taka byłaby rażąco sprzeczna z wolą ustawodawcy, zgodnie z którą wprowadzenie rzeczonych restrykcji procesowych miało na celu usprawnienie i przyspieszenie procesów toczących się w postępowaniu uproszczonym.

Tym samym do skutecznego podniesienia zarzutu potrącenia w niniejszej sprawie dojść nie mogło gdyż oświadczenie o potrąceniu złożone było w piśmie z dnia 5 maja 2015r (w toku procesu) i obejmowało kwotę 121 724zł , co wynika z treści tego oświadczenia i jednoznacznego stanowiska pełnomocnika pozwanego na rozprawie. Roszczenie strony pozwanej zgłoszone do potrącenia nie nadawało się zatem do rozpoznania w postępowaniu uproszczonym.

W ocenie Sądu nie ma także podstaw do uwzględniania wniosku pozwanych o połączenie do wspólnego rozpoznania i rozstrzygnięcia spraw prowadzonych między stronami.

Zgodnie z art. 219 k.p.c., sąd może zarządzić połączenie kilku oddzielnych spraw toczących się przed nim w celu ich łącznego rozpoznania lub także rozstrzygnięcia, jeżeli są one ze sobą w związku lub mogły być objęte jednym pozwem. Uzasadnieniem dla tej regulacji prawnej jest niewątpliwie ekonomia procesowa , gdyż łączy się sprawy podobne w celu ich łatwiejszego, szybszego rozpoznania i rozstrzygnięcia. W ocenie Sądu połączenie spraw zgodnie z wnioskiem godziłoby w istotę postępowania uproszczonego. Po to ustawodawca przewidział takie postępowanie by sprawy proste o stosunkowo niewielkiej wartości przedmiotu sporu, rozstrzygane były szybko często kosztem uprawnień strony pozwanej np. co do powództwa wzajemnego lub potrącenia. Nieracjonalnym byłoby więc sztuczne ich łączenie. Zwrócić przy tym należy uwagę na treść wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 28 lipca 2004 roku w sprawie o sygn. akt P 2/04 ((...) – A Zbiór Urzędowy 2004, nr 7,poz.72), który stwierdził, że przepis art. 505⁴ § 2 k.p.c nie jest niezgodny z art. 2 Konstytucji. Trybunał wskazał na korzyść dla efektywności i szybkości postępowania sądowego, wynikające z ograniczenia zarzutu potrącenia w postępowaniu uproszczonym, podkreślając, że ograniczenie dopuszczalności zarzutu potrącenia w postępowaniu uproszczonym jest symetryczny w stosunku do ograniczeń wynikających z wąskiego określenia przedmiotu spraw dochodzonych w tym postępowaniu.

Wskazać przy tym należy, iż połączenie spraw do wspólnego rozpoznania i rozstrzygnięcia samo w sobie nie tworzy jednej sprawy której wartość przedmiotu sporu stanowi suma żądanych kwot w łącznych sprawach. Nadal jest to grupa spraw, co do których zapadają odrębne rozstrzygnięcia merytoryczne jak i o kosztach zebrane jedynie w wyroku łącznym.

Nie ma też podstaw do rozpoznania niniejszej sprawy z pominięciem przepisów o postępowaniu uproszczonym. Przedmiotowa sprawa w zakresie roszczenia objętego pozwem nie jest zawiła i nie wymaga wiadomości specjalnych. Obszernego postępowania dowodowego wymagałoby jedynie ustalenie istnienia wierzytelności pozwanego zgłoszonej do potrącenia. Komplikowanie zaś postępowania przez pominięcie przepisów o postępowaniu uproszczonym, po to aby rozpoznać zarzut potrącenia, gdyż taka jest istota wniosku, nie jest w ocenie Sądu dopuszczalne ani celowe. Podobnie jak zawieszenie niniejszego postępowania do czasu zakończenia drugiego z postępowań między stronami.

Nie dochodzi przy tym do pokrzywdzenia pozwanego, gdyż nadal może on dochodzić wierzytelności zgłoszonej do potrącenia w odrębnym postępowaniu o zapłatę jak również oprzeć na niej powództwo przeciwegzekucyjne. Odnotować też należy, że istnieje już prawomocny nakaz zapłaty przeciwko J. K.. Wydanie wyroku zasądającego solidarnie należność od Z. S. w istocie zrównuje sytuację obu pozwanych.

W związku z powyższym wnioski pozwanego o przekazanie sprawy w celu połączenia do wspólnego rozpoznania i rozstrzygnięcia, a także o zawieszenie postępowania zostały oddalone.

Odsetki zasądzono na podstawie art. 481 k.c. zgodnie z żądaniem pozwu.

Stan faktyczny w zakresie roszczenia z pozwu ustalony został na podstawie niespornych twierdzeń stron i potwierdzających je dokumentów. Niedopuszczalność zarzutu potrącenia legła u podstaw decyzji o pominięciu wniosków dowodowych dotyczących wykazania istnienia wierzytelności pozwanego zgłoszonej do potrącenia.

Rozstrzygnięcie o kosztach procesu znajduje postawę prawną w 108 § 1 zd. 1 k.p.c. w związku z art. 98 § 1 k.p.c., który stanowi, że strona przegrywająca sprawę obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony. Z uwagi na treść art. 105 k.p.c. rozstrzygnięcie było solidarne z J. K.. Na poniesione przez powoda koszty złożyły się: opłata od pozwu w kwocie 300 złotych, opłata skarbową od pełnomocnictwa w kwocie 17 złotych, oraz wynagrodzenie pełnomocnika, które z uwagi na wartość przedmiotu sporu – zgodnie z § 6 pkt 4 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej z urzędu – wynosi 1200 złotych, dając łącznie kwotę 1517 złotych.

Mając na uwadze powyższe okoliczności oraz treść powołanych przepisów, orzeczono jak w sentencji wyroku.

ZARZĄDZENIE

1. odnotować,
2. odpis wyroku z uzasadnieniem doręczyć:
- peł. pozwanego
3. z apelacją lub za 30 dni.